

Talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma 2026-2028

KHALL 02.12.2025 § 388

Valmistelija

Hallintojohtaja Jarkko Sanisalo, p. 040 674 3467

Kuntalaki 110 § Talousarvio ja -suunnitelma:

Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kunta-konsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Kunnanhallitus on 30.6.2025 § 230 päättänyt vuodelle 2026 talousarvioraamin. Talousarvioraami on asetettu valtuuston sitoville tasoille toimintakatteeseen. Talousarvio 2026 on laadittu nettositovana, kuten samalla periaatteella laadittu vuoden 2025 talousarvio.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Talousarvion laadintaohjeet kunnanhallitus antoi kokouksessaan 18.08.2025 § 246. Kunnanvaltuusto on kokoontunut pitämään talousarviovalmistelua koskevaan valtuustoseminaariin 9.10.2025

Kunnan tuloveroprosentti ja kiinteistöveroprosentit pysyvät vuoden 2025 tasossa vuonna 2026. Kunnan verotulot 2026 nousevat vuoden 2025 talousarvioon verrattuna yhteensä 3,2 % eli 8 miljoonasta eurosta 8,3 miljoonaan euroon. Kiinteistöveron osuudeksi verotuloista arvioidaan 1,63 miljoonaa euroa.

Valtionosuuksia talousarvioon arvioidaan toteutuvan vuonna 2026 vajaa 3 miljoonaa euroa, mikä on noin 99 tuhatta euroa enemmän kuin vuoden 2025 talousarviossa.

Henkilöstömenot ovat talousarviossa yhteensä 5,7 miljoonaa euroa.

Toimialat ovat tehneet täsmennyksiä talousarvioesitykseen lautakuntakäsittelyjen ja muiden muutosten myötä sekä nyt kesken olevista yhteistoimintaneuvottelujen tuloksista ei ole saatavilla tietoja talousarvioon.

Vuoden 2026 talousarviokirjan rakennetta ja esitystapaa on muutettu aikaisemmista vuosista mukailemaan Kuntaliiton suositusta vuodelta 2022 kunnan ja kuntayhtymän talousarvion ja taloussuunnitelmasta.

Talousarvio ja taloussuunnitelma on laadittu uuden 1.1.2026 käyttöön otettavan kustannuspaikka- ja tilirakenteen esitystavan mukaiseksi.

Kunnanhallituksen talousarvioesitys on kuntalain 110 § 3 momentin mukainen eli taloussuunnitelma on tasapainossa.

Talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma 2026-2028 (jaetaan sähköpostitse)

Esittelijä

Kunnanjohtaja Leskinen Rainer

Päätösehdotus:

Kunnanhallitus päättää todeta talousarvion valmistelun tilanteen ja jatkaa talousarvion käsittelyä seuraavassa kokouksessa.

Päätös:

Kunnanhallitus merkitsi valmistelun tilanteen tietoonsa ja päätti ohjeistaa talousarvion jatkovalmistelemista varten seuraavasti:

- Hyvinvointi- ja sivistyslautakunnan esittämä raamin ylitys noin 22 tuhatta euroa valmistellaan osaksi talousarvioesitystä.
- Teknisen ja ympäristölautakunnan esittämä raamin ylitys noin 85 tuhatta euroa tulee osin sopeuttaa siten, että toimialan vuoden 2026 henkilöstökuluista säästetään vähintään 30 tuhatta euroa sekä puistoista ja yleisistä alueista säästövaade on vähintään 20 tuhatta euroa.
- Hallinnon toimiala sekä vesi- ja viemärilaitos sellaisenaan.

Pöytäkirjaan merkittiin, että:

- Kokouksessa paikalla omia vastuualueitaan olivat saapuvilla esittelemässä talousarvioluonnosta: klo 10:30-11:00 hyvinvointijohtaja, klo 11:00-11:40 kiinteistöpäällikkö, klo 11:00-12:02 ja 12:50-13:30 tekninen johtaja sekä klo 14.00-15:15 lukion rehtori ja sivistysjohtaja.
- Kokous keskeytettiin ajalle klo 12:02-12:50.
- Valtuuston varapuheenjohtaja J. Tiainen poistui tämän asiakohdan aikana 15:50.
- Valtuuston puheenjohtaja M. Isotalus poistui tämän asiakohdan aikana 16:05.
- Kunnanhallituksen jäsen A. Tanninen poistui tämän asiakohdan aikana 16:10.

KHALL 08.12.2025 § 406
331/02.02.00/2025

Valmistelija

Kunnanjohtaja Rainer Leskinen, p. 040 501 9831 ja hallintojohtaja Jarkko Sanisalo, p. 040 674 3467

Rantasalmen kunnan talousarvioesitys vuodelle 2026 perustuu ajankohtaisiin taloudellisiin ja toiminnallisiin muutoksiin. Talousarviotyön keskeisiksi haasteiksi ovat nousseet sote-kiinteistöjen yhtiöitys ja vuokraustilanne, jotka ovat vaikeuttaneet ennakoivaa taloussuunnittelua.

Talousarvioesitys pitää sisällään kunnan ja vesilaitoksen investoinnit ja ottolainauksen tarpeet vuodelle 2026.

Kunnanjohtajan talousarvioesitys heijastaa sitoutumista sekä talouden vakauden että laadukkaiden peruspalveluiden ylläpitämiseen, samalla kun varaudutaan toimintaympäristön muutoksiin ja haasteisiin.

Rantasalmen kunnan sekä vesi- ja viemärlaitoksen osalta keskeiset talousarvion 2026 luvut:

	Kunta	vv-laitos	Yhteensä
Valtionosuudet	2,98 M€.		2,98 M€.
Ulkoiset toimintatuotot	1,53 M€	1,10 M€	2,63 M€
Ulkoiset toimintakulut	12,37 M€	0,63 M€	13,01 M€
Vuosikate ennen poistoja ja arvonalenemisia	0,73 M€	0,39 M€	1,13 M€.
Poistojen ja arvonalentumisten jälkeen tilikauden tulos	83,4 t€	66,0 t€	149,4 t€.

Vuoden 2026 investointien kokonaiskustannusesitys on kunta ja vesi- ja viemärilaitos yhteensä noin 2,53 M€, josta kunnan investointien osuus on noin 1,91 M€ ja vesi- ja viemärilaitoksen osuus noin 0,62 M€. Investoinnit rahoitetaan pääosin pitkäaikaisella lainalla.

Liitteenä kunnanjohtajan talousarvio esitys vuodelle 2026 ja taloussuunnitelma vuosille 2027-2028.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Leskinen Rainer

Päätösehdotus:

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle talousarviota 2026 ja taloussuunnitelmaa 2027-2028 hyväksyttäväksi.

Päätös:

Kunnanhallitus päätti esittää kunnanvaltuustolle talousarviota 2026 ja taloussuunnitelmaa 2027-2028 hyväksyttäväksi seuraavin muutoksin investointiosaan:

1. 9901 Mustalahden laiturin korjaukseen varataan 40 000 €
2. 9901 Mustalahti suihkukontti siirretään talousarviovuodelle 2027
3. 9370 Yhtenäiskoulu ja lukio (boulderointi teline tai seinä sekä 3 kpl ulkokuntosalilaitetta) siirretään talousarviovuodelle 2027
4. 9937 Kuntosalilaitteiden uusiminen (tekstimuutos) ja sama summa (10 000 €) talousarviovuosille 2027 ja 2028
5. 9667 Koulukeskus ullakkorakenteet 190 000 € siirretään vuodelle 2027

Talousarviokirjaan voi tehdä stilisointimuutoksia ennen valtuuston käsittelyä.
